

Sociaal-emotioneel - jonge kind -kleuters (fase 1)

Omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen

Leren omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf

- kennis hebben van jezelf
- ontwikkelen van zelfvertrouwen
- verschillen en overeenkomsten ervaren tussen zichzelf en anderen
- (her)kennen van eigen emoties en gevoelens
- gevoelens onder woorden brengen
- beheersen van eigen emoties
- inschatten van eigen gevoelens, gedachten, motieven
- bewust omgaan met eigen gevoelens, wensen en opvattingen en deze voor anderen begrijpelijk kunnen uiten
- omgaan met kritiek en weigeren

Leren omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen

- kennis hebben van de ander
- (her)kennen en kunnen interpreteren van emoties en gevoelens van anderen
- inschatten van andermans gevoelens, gedachten, motieven
- ontdekken dat er verschillen in opvattingen bestaan
- kennen van sterke en zwakke punten van een ander
- ervaren dat door tegenstrijdige belangen conflicten kunnen ontstaan die je samen kunt oplossen
- openstaan voor gevoelens, wensen en opvattingen van anderen
- rekening houden met gevoelens en wensen van anderen

Zelfstandigheid

Ontwikkeling van zelfstandigheid

- jezelf handhaven binnen de eigen groep
- vertrouwen hebben in eigen kunnen
- je mening kunnen geven
- iemand anders om hulp vragen
- zelfstandig taken uitvoeren
- stilstaan bij wat je al kunt
- jezelf kunnen redden
- zelfstandig opruimen
- kunnen uitstellen van behoeften

Omgaan met de ander

Ontwikkeling van sociale vaardigheden en omgaan met relaties

- contact zoeken met anderen
- vertrouwen hebben in een ander
- luisteren
- complimenten geven en krijgen
- spelen (met anderen)
- bemerken of en wanneer een ander hulp nodig heeft
- hulp bieden aan anderen
- leren van afspraken en regels
- verkennen en omgaan met afspraken en regels
- aanpassen aan nieuwe situaties
- bewondering tonen voor elkaars vaardigheden en mogelijkheden
- inzien dat thuis, op school en op straat verschillende regels nodig zijn

Werkhouding en concentratie

Ontwikkelen van een werkhouding en concentratievermogen

- gericht vragen kunnen stellen
- plezier hebben in de taak
- in staat zijn om iets af te maken
- doorzetten wanneer iets niet direct lukt
- zelfstandig opdrachten uitvoeren

Samenwerken

Leren samenwerken met anderen

- luisteren naar elkaar
- focus hebben op een gezamenlijk doel
- rekening houden met elkaar
- communiceren, overleggen, feedback geven en ontvangen
- van elkaar leren
- gemotiveerd zijn om samen te werken
- bewust zijn dat jezelf en anderen, samen verantwoordelijk zijn (in het proces)
- ervaren dat mensen in een groep van elkaar afhankelijk zijn en elkaar nodig hebben
- je houden aan afspraken
- leren organiseren

